

Nota Zienswijzen Barneveldse Zonneladder

28 mei 2019

In deze nota zienswijzen zijn de ingebrachte zienswijzen samengevat en per zienswijze gesplitst in thema's c.q. vraagpunten die ook individueel beantwoord zijn.

1.	Indiener zienswijze Rudolphstichting G. De Jong Rudolphlaan 2 3794 MZ De Glind	Zienswijze Datum dagtekening: 23 mei 2019 Datum ontvangst: 22 mei 2019 Registratienummer: Z1111155
a.	Zienswijze: De indiener van de zienswijze vindt de zonneladder een belangrijke vooruitgang. Op enkele punten vraagt hij om aanpassing: - De tender mbt zonnepanelen op het veld bevoordelen de grootschalige initiatieven. Die hebben vaak immers de middelen om de gevraagde voorbereidingskosten voor hun rekening te nemen (bijv een landschapsarchitect of het opzetten van een organisatie voor bewonersparticipatie) - De ruimtelijke mogelijkheden qua m2 in het bestemmingsplan buitengebied zijn in oppervlakte erg beperkt en marginaal te noemen. - Kortom er lijken 2 smaken: of heel kleinschalig of grootschalig. Er zit weinig tussen.	
a.	Gemeentelijke reactie: De Barneveldse Zonneladder is bedoeld voor alle zonne-initiatieven in de gemeente. De gemeente heeft begrip voor het feit dat voor kleinere initiatieven het inhuren van een erkend landschapsarchitect de nodige meerkosten met zich mee brengt en zal de verplichte inzet van een landschapsarchitect voor kleinere initiatieven heroverwegen. Voor het overleg met omwonenden is geen verplichting opgenomen tot het inhuren van een communicatiebureau. Daarmee is hier ook geen sprake van een belemmering.	
b.	De gemeente heeft ervoor gekozen om ruimtelijke mogelijkheden van het bestemmingsplan buitengebied te handhaven. Deze zijn bedoeld voor eigenaren die voor eigen gebruik zonnepanelen op land willen plaatsen. Verruiming van de mogelijkheden is daarom niet nodig of wenselijk.	
c.	Er is geen sprake van 2 smaken, alle initiatieven worden beoordeeld aan de hand van de Zonneladder en de criteria in de tender.	
	Conclusie Deze zienswijze is reden tot wijziging van de Barneveldse Zonneladder ten aanzien van de verplichting tot het inschakelen van een erkend landschapsarchitect. Voor de overige punten in de zienswijze zien wij geen aanleiding tot wijziging.	

2.		Indiener zienswijze Monumentencommissie Barneveld Mw. drs. A. Scholtz (Gelders Genootschap), voorzitter Mw. drs. A. Gut, architectuurhistorica Dhr. J.M.B. Hoenderdaal (Oud Barneveld), burgerlid Met advies van mw. ir. A.G.S.M. Kho (Gelders Genootschap), landschapsarchitect en specialist grootschalige energieopwekking zon en wind	Zienswijze Datum dagtekening: 29 mei 2019 Datum ontvangst: 29 mei 2019 Registratienummer:
a.	-	<i>Zienswijze: Algemene aanbevelingen:</i> Naast het opwekken van duurzame energie is het ook belangrijk om het verminderen van gebruik te stimuleren. Naar onze mening is het te mager om alleen op de mogelijkheden te wijzen, zoals in de visie staat (p.19). Dit kan en moet steviger. Met name bij monumenten zijn zonnepanelen minder gewenst en passend, daar kan de gemeente dus extra inzetten op isoleren, door middel van een subsidie of duurzaamheidslening. De criteria die in de zonneladder worden benoemt, moeten op een aantal punten beter gespecificeerd en gekwantificeerd worden. Voor een ruimtelijke kwaliteitsborging, adviseren wij om de inhoudelijke toetsing van de vergunning te laten uitvoeren door een onafhankelijke geïntegreerde commissie bestaande uit de dorpsbouwmeester, de monumentencommissie en een toegevoegd landschapsarchitect met deskundigheid op het gebied van grootschalige energieopwekking in het landschap. Daarnaast adviseren wij om tijdens het vooroverleg de onafhankelijke landschapsarchitect te betrekken, om het initiatief zo vroeg mogelijk te verbinden met de landschappelijke kwaliteiten.	
e.	-	Algemene principes (p.19) “Landschappelijke inpassing” is méér dan het toepassen van gebiedseigen / inheemse beplanting. Randen van kwaliteit kunnen diverse vormen hebben, zoals (overgedimensioneerde) watergangen met oeverbeplanning, bloemrijke akkerranden etc.	
f.	-	Verder speelt de omvang van het zonneveld en de hoogte van de zonnepanelen een belangrijke rol, alsmede de afstand tussen de rijen, de uitleining van de rijen, de vormgeving van de (eventuele) hekwerken: een landelijke uitstraling en niet te hoog. Ook de vormgeving, kleur en inpassing van de installatiegebouwen zijn van belang voor een goede landschappelijke inpassing.	
g.	-	Als algemeen principe stellen wij voor om de zonnevelden onder ooghoogte te houden, dus een zonnepaneel heeft een maximale hoogte van 1,5 meter, tenzij de aanvrager kan aantonen dat landschap een hogere maat kan verdragen. Met een hoogte van 1,5 meter kan men nog steeds over de zonnevelden heen kijken en is de afleesbaarheid van het landschap dus veel sterker. Deze richtlijn wordt al bij diverse gemeentes toegepast en draagt bij aan het maatschappelijk draagvlak voor dergelijke ingrepen.	
h.	-	Trede 1 (p.20) Aanvulling op de voorwaarden: Bij zonnepanelen op daken van monumentale panden met een beschermde status, is een vergunning nodig. Wij adviseren u om richtlijnen vast te stellen voor de toetsing hiervan, zie bijv. die van gemeente Utrecht: https://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/wonen-en-leven/wonen/monumenten/Richtlijnen_plaatting_zonnepanelen_op_beschermde-monumenten_en_in_beschermde_stads-_en_dorpsgezichten.pdf	
i.	-	Wij adviseren u om nu al voor te sorteren op de komende Omgevingswet, om de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en te versterken. In de Omgevingswet is de omgeving van het monument van belang. In gebieden met relatief veel beschermde monumenten, zoals het centrum van Barneveld, zouden zonnepanelen	

j.	daarom moeten worden getoetst op hun impact op de directe omgeving. - Het is van belang om hierbij ook het proces te benoemen: wie toetst? Wij adviseren u om de kwalitatieve toetsing te laten uitvoeren door een onafhankelijke externe commissie (zie ook hieronder bij Proces Tender).
k.	Trede 2 (p.20) - Het buitengebied van de gemeente Barneveld kenmerkt zich door bijzondere beschermde monumenten (met name boerderijen) en agrarische ensembles. Ook hier adviseren wij om een kwalitatieve toetsing uit te voeren op de impact van de plaatsing van zonnepanelen. Wij adviseren u om deze toetsing te laten uitvoeren door een onafhankelijke externe commissie met daarin de expertise van een landschapsarchitect met specialisatie op het gebied van grootschalige energieopwekking.
l.	Trede 3 (p.20) - We plaatsen graag een kanttekening bij het streven naar een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is vaak maar deels mogelijk. Benoem dat het een aantoonbaar goede en volwaardige dubbelbestemming moet zijn. Het risico bestaat anders dat men enkele 'decorschapen' toevoegt om de 10 punten van de tender te scoren. Als de keuze gemaakt moet worden tussen lage panelen (onder de 1,5 meter) of een dubbelbestemming, heeft vanuit de kwaliteit van het landschap het eerste de voorkeur.
m.	- Het criterium "Voldoende licht voor de ondergrond" moet gespecificeerd worden. Hoeveel procent licht, de minimale afstand tussen de rijen, et cetera. De grootte van een zonnenveld moet aansluiten bij de korrelgrootte van het landschap.
n.	- De kwaliteit van het "groen langs de randen" moet gespecificeerd worden: voldoende robuust en passend bij het landschap.
o.	Trede 4 (p. 21) - Hieraan toevoegen: Percelen met agrarische bestemming in de omgeving van een monument, een archeologisch waardevol gebied, of een beschermd monumentaal landgoed.
p.	Toevoegen op p. 22: - "Zonnepanelen op daken zijn niet vergunningplichtig, behalve bij beschermde monumenten."
q.	Proces Tender (p.23) - Wij adviseren om in het vooroverleg al een kwalitatieve toetsing door een onafhankelijke externe landschapsarchitect in te bouwen. Dit voorkomt teleurstellingen later in het proces.
r.	- Wij adviseren om bij de toetsing van de vergunning een onafhankelijke geïntegreerde commissie in te schakelen, bestaande uit de dorpsbouwmeester, de monumentencommissie en een toegevoegd landschapsarchitect met deskundigheid op het gebied van grootschalige energieopwekking in het landschap.
s.	Criteria tender (p. 24) - Omdat een goede landschappelijke inpassing ook rekening houdt met ecologie en natuurwaarden, stellen wij voor om deze criteria samen te voegen tot 20 punten. Let er bovendien op dat landschap/cultuurhistorie en ecologie harde voorwaarde moeten zijn voor de tender. In theorie kan een plan dat hierop 0 punten scoort, nog steeds voldoende punten hebben.
t.	- Criteria beter kwantificeren en onafhankelijk toetsen.
a.	<i>Gemeentelijke reactie:</i> De gemeente ondersteunt het belang van besparing. Hieraan besteden wij volop aandacht via de energie loketten voor bedrijven en particulieren. Ook verwachten wij dat energiebesparing in de herziening van de huidige energievisie een belangrijke plaats zal krijgen. De zonneladder is vooral een kader voor zonne energie, vandaar dat besparing wel wordt genoemd maar niet

	uitgebreid behandeld.
b.	De gemeente kiest voor zorgvuldige maar toch eenduidige criteria. Na de eerste tender worden deze uitvoerig geëvalueerd. Mocht blijken dat de criteria niet onderscheidend genoeg zijn dan zullen wij deze aanpassen.
c.	De gemeente onderschrijft het belang van experts voor de beoordeling van de verschillende criteria. Zoals bij meer ruimtelijke plannen wordt de beoordeling gedaan door een plan atelier waarin experts op de relevante criteria zitting hebben.
d.	In de tender is een adviesronde opgenomen. Het betrekken van een landschapsarchitect is daarbij zeker aan de orde.
e.	De gemeente stelt voor de toevoeging: Randen van kwaliteit kunnen diverse vormen hebben, zoals (overgedimensioneerde) watergangen met oeverbeplanting, bloemrijke akkerranden” over te nemen.
f.	De gemeente stelt voor de genoemde criteria mee te geven aan de landschapsarchitect en de beoordelingscommissie. Daarmee kunnen zij een rol spelen in het vooroverleg met de initiatiefnemer en de beoordeling zonder dat ze expliciet in de Barneveldse Zonneladder genoemd worden.
g.	De gemeente heeft ervoor gekozen om geen limiet te stellen aan de omvang van zonnevelden. Het is mogelijk dat een zonneveld van een groot aantal hectaren aan de criteria voldoet. Dit voorkomt versnippering en levert een aanzienlijke bijdrage aan de energietransitie.
h.	Het criterium: Je moet er overheen kunnen kijken”, heeft de gemeente bewust uit de Zonneladder gelaten. Als landschappelijke inpassing een hogere opstelling dan 1,5 meter niet toestaat wordt dit criterium automatisch toegepast. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij sprake is van een hogere opstelling zonder dat dit schadelijk is voor het landschap, en juist bevorderlijk voor dubbel ruimtegebruik en ecologie. Beperking van de hoogte zou die situaties uitsluiten.
i. j. k.	De gemeente stelt voor om in overleg met de monumentencommissie een speciale regeling voor monumenten op te stellen en deze hetzij in de ladder op te nemen, hetzij in een bijlage.
l.m.n.	De gemeente stelt voor de genoemde criteria mee te geven aan de landschapsarchitect en de beoordelingscommissie. Daarmee kunnen zij een rol spelen in het vooroverleg en de beoordeling zonder dat ze expliciet in de Barneveldse Zonneladder genoemd worden
	<i>Zie i.j.k.</i>
o.p.	<i>Zie c.</i>
q.r.	<i>Zie b.</i>
s.t.	Conclusie De zienswijze is voor de gemeente geen aanleiding om de Barneveldse Zonneladder aan te passen, behoudens zienswijze punt e. die een nadere specificatie van landschappelijke inpasbaarheid voorstelt. De gemeente gaat in gesprek met de monumentencommissie om beleid te ontwikkelen voor zonnepanelen op en rond monumenten. Daarnaast zullen de genoemde criteria worden meegegeven aan het plan atelier dat initiatieven beoordeelt.

Voorgestelde wijzigingen/aanvullingen Barneveldse Zonneladder concept 7 mei 2019 in definitieve versie						
paragraaf	pag	alineaa	regel	vervangen	door	toevoegen
par 5.1. Doelstelling Zonnevelden	18	1	5	college	gemeenteraad	
par. 5.4. De Barneveldse Zonneladder	19	3	11			Daarnaast kan worden gedacht aan (over gedimensioneerde) watergangen met oeverbeplanting of bloemrijke akkerranden.
par 6.1.1. Werkwijze	24	1	1			De plannen worden in een plan atelier getoetst aan de criteria. Aan het plan atelier nemen een landschapsontwerper, stedebouwkundige, planologisch juridisch specialist, adviseur duurzaamheid en een adviseur omgevingsbeleid deel.
par 6.1.2. Criteria	24	4	1	..opgesteld door een erkend landschapsarchitect, (ingeschreven in het architectenregister)	..dat voldoet aan de eisen van de Barneveldse Zonneladder, algemene principes bullitpoint 6.	